

**עתודות - קרן פנסיה
לשכירים ועצמאיים בע"מ
חברה מנהלת**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5	דוחות על השינויים בהון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-40	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של עתודות-קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

חברה מנהלת

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ – חברה מנהלת (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת הדוחות על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019. דוחות אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה החשבון), התשל"ג-1973 על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) כפי שאומצו על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, הרינו להפנות את תשומת הלב לאמור בביאור 18 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 31 במרס 2020 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
31 במרס, 2020

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
91	49	3	נכסים:
63	-	9	נכסים בלתי מוחשיים
193	208		נכסי מסים נדחים
345	331	4	נכסים בגין הטבות לעובדים
1,771	980		רכוש קבוע
2,094	382		עתודות קרן פנסיה
29	20	5	נכסי מיסים שוטפים
		6	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות:
13,168	16,407		נכסי חוב סחירים
10,288	15,247		אחרות
23,456	31,654		סך הכל השקעות פיננסיות
7,557	4,580	7	מזומנים ושווי מזומנים
35,599	38,204		סך כל הנכסים
		8	הון:
8,000	8,000		הון מניות
401	1,228		קרנות הון
15,242	17,158		עודפים
23,643	26,386		סך כל ההון
			התחייבויות:
-	317	9	התחייבויות בגין מסים נדחים
193	208		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
4,145	3,259	10	זכאים ויתרות זכות
7,618	8,034	11	זכאים בגין דמי טיפול
11,956	11,818		סך כל ההתחייבויות
35,599	38,204		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מנשה מאירי מנהל כספים	שלום בן עיון מנהל כללי	דורון סט יו"ר הדירקטוריון	31 במרס, 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	---------------------------	------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2017	2018	2019		
אלפי ש"ח				
42,471	42,835	46,102	12	הכנסות מדמי ניהול מקרן פנסיה, נטו
16	344	114	14	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
42,487	43,179	46,216		סך כל ההכנסות
26,400	27,075	28,513	18ב'	דמי טיפול ועמלות
14,104	14,004	14,829	15	הוצאות הנהלה וכלליות
40,504	41,079	43,342		סך כל ההוצאות
1,983	2,100	2,874		רווח לפני מסים על ההכנסה
712	780	958	9	מסים על ההכנסה
1,271	1,320	1,916		רווח נקי
רווח (הפסד) כולל אחר:				
סכומים שישווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים:				
1,006	(318)	1,258		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(345)	109	(431)	9	מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
661	(209)	827		סה"כ רכיבים שישווגו או המסווגים מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
1,932	1,111	2,743		סך הכל רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה אלפי ש"ח	הון מניות	
<u>23,643</u>	<u>15,242</u>	<u>401</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
<u>1,916</u>	<u>1,916</u>	-	-	רווח נקי
				רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
1,258	-	1,258	-	שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(431)	-	(431)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
827	-	827	-	סך הכל רווח כולל אחר, נטו ממס
<u>2,743</u>	<u>1,916</u>	<u>827</u>	-	סך הכל רווח כולל
<u>26,386</u>	<u>17,158</u>	<u>1,228</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
<u>22,532</u>	<u>13,922</u>	<u>610</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
<u>1,320</u>	<u>1,320</u>	-	-	רווח נקי
				רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:
(318)	-	(318)	-	שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
109	-	109	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(209)	-	(209)	-	סך הכל הפסד כולל אחר, נטו ממס
<u>1,111</u>	<u>1,320</u>	<u>(209)</u>	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
<u>23,643</u>	<u>15,242</u>	<u>401</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
<u>20,600</u>	<u>12,651</u>	<u>(51)</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
<u>1,271</u>	<u>1,271</u>	-	-	רווח נקי
				רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:
1,006	-	1,006	-	שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(345)	-	(345)	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
661	-	661	-	סך הכל רווח כולל אחר, נטו ממס
<u>1,932</u>	<u>1,271</u>	<u>661</u>	-	סך הכל רווח כולל
<u>22,532</u>	<u>13,922</u>	<u>610</u>	<u>8,000</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
1,271	1,320	1,916
(16)	(344)	(114)
233	181	147
712	780	958
929	617	991
40	(15)	9
(674)	(237)	791
478	284	(886)
256	24	416
100	56	330
307	467	369
-	1,225	1,493
(2,195)	(1,463)	(789)
(1,888)	229	1,073
412	2,222	4,310
-	(128)	-
(331)	(12)	(91)
(1,015)	-	(7,196)
(1,346)	(140)	(7,287)
(934)	2,082	(2,977)
6,409	5,475	7,557
5,475	7,557	4,580

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי המזומנים:

רווחים מהשקעות נטו, והכנסות מימון
פחת והפחותות בגין רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מסים על ההכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

שינוי בחייבים ויתרות חובה
שינוי בעתודות קרן פנסיה
שינוי בזכאים ויתרות זכות

שינוי בזכאים בגין דמי טיפול

מזומנים ששולמו והתקבלו:

ריבית שהתקבלה
מסים שהתקבלו
מסים ששולמו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת נכסים בלתי מוחשיים
רכישת רכוש קבוע
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

- א. פעילות החברה**
1. עתודות- קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - החברה) הינה בעלת רשיון מבטוח בענף בטוח פנסיה ועוסקת בניהול קרן פנסיה ותיקה, עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן), שהינה קרן ותיקה מאוזנת.
 2. החברה הינה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל. כתובת החברה: רחוב החשמונאים 91 תל אביב.
 3. מניות החברה מוחזקות בחלקים שווים על ידי כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן - כלל ביטוח) ועל ידי ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן - ביטוח חקלאי).
 4. נכסיה והתחייבויותיה של קרן הפנסיה מנוהלים על פי הוראות החוק, בנפרד מחשבונות החברה. עמיתי הקרן נושאים במרבית התשואות והסיכונים ולחברה אין בעלות עליהם או התחייבות לתשואה לעמיתה. לפיכך לא נכללו הנכסים וההתחייבויות ותוצאות הפעילות של קרן הפנסיה בדוחות הכספיים של החברה.

ב. הגדרות

דוחות כספיים אלה:

החברה או החברה המנהלת	- עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ.
הקרן	- עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים.
צדדים קשורים	- כמשמעותם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 (2009) בדבר צדדים קשורים.
בעלי עניין ובעלי שליטה	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
רשות שוק ההון	- רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964.
חוק הפיקוח על הגמל	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
תקנות כללי ההשקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.
תקנות ההון	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012.

באור 1 – כללי (המשך)

ג. אירועים לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך הדיווח, נרשמה ירידה משמעותית של שווקי ההון בעולם, בין היתר, על רקע התפשטות נגיף הקורונה. ירידה בשווקי ההון פוגעת בערך הנכסים המנוהלים על ידי החברה ומשפיעה על היקף דמי הניהול שהחברה תגבה מהנכסים המנוהלים על ידה. כמו כן, הירידה פוגעת בערך הנכסים המנוהלים בתיק הנוסטרו של החברה וכתוצאה מכך בהכנסות מהשקעות של החברה.

נכון ליום 30 במרס 2020, נרשמה תשואה שלילית בשיעור של כ- 6.7% בנכסים המנוהלים על ידי החברה (ללא התחשבות בנכסים לא סחירים מסויימים), המוערכת בכ- 774 מיליוני ש"ח. כמו כן, נרשמה תשואה שלילית בשיעור של כ- 5.7% בנכסי הנוסטרו של החברה המוערכת בכ- 1.8 מיליוני ש"ח. יצוין, כי משבר הקורונה הביא גם לשורת הגבלות, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים, הגבלות על כניסת אזרחים ממדינות שונות ברחבי העולם, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה והפסקת לימוד במערכות החינוך, וזאת כחלק ממאמץ המדינות לשטח את עקום ההידבקות עד למציאת טיפול וחיסון מתאימים. הגבלות אלו, מביאות לצמצום הפעילות במשק ובעולם. התארכות משבר הקורונה והעמקתו בעולם ובפרט בישראל יכולה אף להביא לפגיעה מהותית בעסקי החברה במידה והמשבר יחריף למיתון, בין היתר, במידה וימשיכו הירידות המשמעותיות בשווקי ההון בעולם, עשויה לחול ירידה באיכות האשראי של נכסי הקרן המנוהלת על ידי החברה, יחול שינוי בשיעור המועסקים במשק וכן עשויים להיות פדיונות עמיתים בהיקפים משמעותיים.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הירידה בשווקי ההון בתקופה זו על תוצאות הרבעון הראשון לשנת 2020 וזאת בין היתר, לנוכח אי הודאות ביחס להמשך ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית

1. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

א. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט השקעות פיננסיות הנמדדות בהתאם לשווי ההוגן ומסים נדחים.

ב. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן – IFRS) כפי שאומצו על ידי הממונה. כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח על הגמל. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון ביום 31 במרס 2020.

ג. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ד. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש ב-IAS 1. החברה בחרה להציג את פריטי הרווח או ההפסד לפי שיטת מאפיין הפעילות.

באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. מטבע הפעילות הינו המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן: "מדד"):

מדד ידוע	מדד בגין	לשנה שהסתיימה ביום:
%	%	
0.3	0.6	31 בדצמבר 2019
1.2	0.8	31 בדצמבר 2018
0.3	0.4	31 בדצמבר 2017

ו. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת הכנת הדוחות הכספיים נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות למועד הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם, בפרט נוכח השינויים הרגולטוריים כאמור, עשויים להביא לתיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות בתקופות הדיווח העוקבות:

תביעות משפטיות שאינן במהלך עסקים רגיל - בהערכות סיכויי התביעה המשפטית שהוגשה כנגד החברה, נסמכת החברה על חוות דעת היועצים המשפטיים בהתייחס לתוצאה בסופם של ההליכים. חוות הדעת מתבססת על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, בהתחשב במידת הניסיון המשפטי שנצבר, ככל שנצבר, בנושאים השונים והן בהתבסס על האומדן שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידה. לעניין זה יצוין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. יודגש כי בחוות דעת עורכי הדין לבקשה לאישור תובענה כייצוגיות, מתייחסת ההערכה של עורך הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית והיא אינה מתייחסת לסיכויי התביעה לגופה, אם תאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, לאור השלב בו מצוי ההליך ומהסיבה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתביעה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית יושפע מהחלטת בית המשפט בדבר אישור הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, אשר מתייחסת בדרך כלל, לעילות התביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו כיוצ"ב.

במידה ובירור תביעה משפטית בערכאה מסוימת מוכרע כנגד החברה, תוכר או תעודכן הפרשה-ככל שבוצעה- בדוחות הכספיים המתפרסמים לראשונה לאחר מועד ההכרעה, אף אם לדעת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, התוצאה תהיה שונה בערעור לערכאה גבוהה יותר וכי בסופם של ההליכים החברה לא תחויב. למען הסר ספק מובהר כי בירור תביעה אינו כולל הכרעה בבקשות להכרה בתובענות ייצוגיות ובבקשות ביניים אחרות.

בנוסף לתביעה כאמור לעיל, החברה חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו (unasserted claims), וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם. חשיפה זו מובאת לידעת החברה במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות של לקוחות אל גורמים בחברה ובמיוחד אל הממונה על פניות הציבור בחברה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון שבאוצר, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידעת הנהלת החברה אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכת הנהלת החברה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים ועל הערכותיה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל הניתוח של הטענות לגופן. מטבע הדברים, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שבו טרם הוגשה התביעה לאור השלב הראשוני שבו מצוי בירור הטענה המשפטית.

נכסי מסים נדחים - נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש שיקול דעת של ההנהלה על מנת לקבוע האם ניתן להכיר בנכס מסים נדחים ואת סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו וזאת בהתבסס על קיום, עיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה.

באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים והשקעות פיננסיות אחרות), חייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים. התחייבויות פיננסיות כוללות זכאים אחרים.

ההכרה לראשונה במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן, ולגבי מכשירים שאינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד בתוספת כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך.

מכשיר פיננסי מוכר כאשר החברה מקבלת על עצמה את התנאים החוזיים של המכשיר. רכישות ומכירות של נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way purchase or sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס.

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים, הניתנים לשימוש מיידי והמוחזקים למטרות עמידה בהתקשרויות לזמן קצר לתשלום מזומנים. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר, אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים שיועדו כזמינים למכירה או שאינם מסווגים לאחת הקבוצות הבאות: נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, השקעות המוחזקות לפדיון או הלוואות וחייבים. במועד ההכרה לראשונה, נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות, נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים במדד ובשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית במכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה. דיבידנד המתקבל בגין נכסים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף רווחים והפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

הלוואות וחייבים

חייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות המופחתת לפי שיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים מירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

החברה קיבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן:

נכסים סחירים שאינם כוללים נגזרים משובצים או שאינם מהווים נגזרים

נכסים אלו סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

החברה בחרה למדוד פריטי הרכוש הקבוע לפי העלות בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערך בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

2. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, בניכוי ערך השייר של הנכס.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד (אלא אם נכלל בערך בספרים של נכס אחר) לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו כדלקמן:

	%
רהוט משרדי, ציוד ואביזרים	7-20
מחשבים וציוד היקפי	25-33

לעניין ירידת ערך רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים, ראה [סעיף י \(2\) להלן](#).

ט. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו : 33%

באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. ירידת ערך

1. נכסים פיננסיים זמינים למכירה

החברה בוחנת בכל מועד דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

לגבי נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, הראיה האובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההשקעה וניתן לאמוד את ההשפעה באופן מהימן. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך, ההפסד המצטבר שנוקף לקרן הון, הנמדד כהפרש בין עלות הרכישה (בניכוי תשלומי קרן, הפחתות לפי שיטת הריבית האפקטיבית והפסדים קודמים מירידת ערך) לבין השווי ההוגן, מועבר מקרן הון ומוכר כהפסד מירידת ערך בדוח רווח והפסד. בתקופות עוקבות: כל ירידה נוספת בשווי ההוגן מוכרת כהפסד מירידת ערך; הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את העלייה בשווי ההוגן לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך ושנכלל בחישוב המקורי של ירידת ערך. ביטול, עקב עלייה בשווי ההוגן כאמור, נוקף לרווח והפסד עד לגובה העלות המופחתת שהייתה צריכה להיות במועד ביטול ירידת הערך אילו לא הייתה מוכרת ירידת הערך.

2. נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת ערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של החברה, שאינם נכסי מסים נדחים, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב סכום בר ההשבה של הנכס.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס עולה על הסכום בר ההשבה, ונוקפים לרווח והפסד.

ביטול הפסד מירידת ערך

נכסים אחרים שלגביהם הוכרו הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות, בכל מועד דיווח נבדק האם קיימים סימנים לכך שהפסדים אלו קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

יא. הטבות לעובדים

הטבות לאחר סיום העסקה

בחברה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר סיום העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח ולקרנות פנסיה, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת.

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית לאחר סיום העסקה שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לטווח קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדוח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. מחויבויות בגין הטבות לעובדים לטווח קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס, או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (כמו חופשת לידה) - בעת היעדרות בפועל.

הפרשה בגין הטבות לעובדים לטווח קצר בגין בונוס במזומן מוכרת בסכום הצפוי להיות משולם כאשר לחברה יש מחויבויות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את המחויבות.

סיווג הטבות לעובדים כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך מתבצע בהתאם למועד בו ההתחייבות עומדת לתשלום.

יב. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחויבויות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחויבות.

החברה מכירה בנכס שיפוי אם, ורק אם, וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות. הסכום שמוכר בגין השיפוי אינו עולה על סכום ההפרשה.

יג. הכרה בהכנסה

החל מינואר 2018 מאמצת החברה את תקן IFRS15-הכנסות מחוזים עם לקוחות.

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מדמי ניהול מוכרות על בסיס צבירה.

הכנסות ריבית

הכנסות ריבית מוכרות על בסיס צבירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), ורווחים (הפסדים) נטו ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה.

רווחים (הפסדים) מממוש השקעות פיננסיות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש נטו לבין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה.

הכנסות ריבית והפחתות פרמיה או ניכיון מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

טו. מסים על הכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, במס השוטף נכללו גם שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל תאריך דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות תתממשנה, הם מופחתים.

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומו

תקן/תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים	<p>בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. השקעה במכשירים הוניים תימדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד (אלא אם החברה בחרה, בעת ההכרה הראשונית, להציג את השינויים בשווי ההוגן ברווח הכולל האחר).</p> <p>התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרוב ברווח כולל אחר.</p> <p><u>ירידת ערך של נכסים פיננסיים</u></p> <p>התקן כולל מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים (expected credit loss) model. עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים. המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים הפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.</p>	<p>התקן קובע כי יש ליישם את התקן החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018.</p> <p>בהתאם לתיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה שפורסם בפברואר 2018, נתנה רשות שוק ההון אפשרות לדחות את יישום התקן בחברות המנהלות עד למועד יישום IFRS 17.</p> <p>החברה בחרה לדחות את יישום התקן בהתאם להנחיות האוצר</p>	<p>לא צפוי שינוי באופן מדידת ערכם של נכסי החברה.</p> <p>יתרת קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה תועבר לעודפים והשינויים בערכם של הנכסים הפיננסיים כאמור ייכללו אף הם במסגרת העודפים דרך דוח רווח והפסד ולא ירשמו על פי הכללים החלים על נכסים פיננסיים זמינים למכירה.</p>

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. יישום לראשונה של תקנים חדשים, תיקונים לתקנים ופרשנויות

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS16, חכירות

החל מיום 1 בינואר 2019 (להלן: "מועד היישום לראשונה") החברה מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 16 חכירות (בסעיף זה: "IFRS 16" או "התקן"), אשר החליף את תקן חשבונאות בינלאומי 17, חכירות (בסעיף זה: "IAS 17" או "התקן הקודם").

ההשפעה העיקרית של יישום התקן מתבטאת בביטול הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית (חוץ מאזנית) או כמימונית והצגת מודל אחיד עבור חוכרים לטיפול החשבונאי בכלל החכירות באופן דומה לטיפול בחכירות מימוניות בהתאם לתקן הקודם. עד למועד יישום התקן, החברה סיווגה את מרבית החכירות בהן היא החוכרת כחכירות תפעוליות, מכיוון שלא נשאה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכסים.

בהתאם לתקן, עבור הסכמים שבהם החברה היא החוכרת, החברה מכירה בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין חכירה במועד תחילת חוזה החכירה עבור כל החכירות בהן לחברה זכות לשלוט על השימוש בנכסים מזוהים לתקופת זמן מוגדרת, למעט חריגים המנויים בתקן. בהתאם לכך החברה מכירה בהוצאות פחת והפחתות בגין נכס זכות שימוש, בוחנת את הצורך ברישום ירידת ערך בגין נכס זכות שימוש בהתאם להוראות IAS 36 ומכירה בהוצאות מימון בגין התחייבות חכירה. לכן, החל ממועד היישום לראשונה של התקן, תשלומי השכירות, המתייחסים לנכסים מושכרים בחכירה תפעולית, אשר הוצגו בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות בדוח על הרוח או הפסד, מוכרים כנכסים והוצאות הפחת בגינם מוצגות כהוצאות פחת והפחתות.

ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

**באור 3 – נכסים בלתי מוחשיים
להלן התנועה:**

נכסים בלתי מוחשיים
אלפי ש"ח
191
128
319

179
49
228
42
270
49
91

עלות
יתרה ליום 1 בינואר, 2018
תוספות במשך השנה
יתרה לימים 31 בדצמבר,
2018 ו- 2019

פחת שנצבר
יתרה ליום 1 בינואר, 2018
פחת
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
פחת
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

הערך בספרים
ליום 31 בדצמבר, 2019
ליום 31 בדצמבר, 2018

באור 4 - רכוש קבוע, נטו

הרכב ותנועה:

סה"כ	מחשבים וציוד היקפי	ריהוט משרדי, ציוד ואביזרים
	אלפי ש"ח	

929	648	281
12	9	3
941	657	284
91	91	-
1032	748	284

עלות
יתרה ליום 1 בינואר, 2018
תוספות במשך השנה
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
תוספות במשך השנה
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

פחת שנצבר

464	424	40
132	104	28
596	528	68
105	77	28
701	605	96

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
פחת
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
פחת
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

הערך בספרים

331	143	188
345	129	216

ליום 31 בדצמבר, 2019
ליום 31 בדצמבר, 2018

באור 5 - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
29	20

הוצאות מראש

באור 6 - פירוט השקעות פיננסיות

א. ההרכב

31 בדצמבר	
2018	2019
זמינים למכירה	
אלפי ש"ח	
13,168	16,407
10,288	15,247
23,456	31,654

השקעות פיננסיות אחרות :
אגרות חוב ממשלתיות
השקעות אחרות (*)

סך הכל השקעות פיננסיות

(*) השקעות אחרות הינן השקעות בקרנות סל.

ב. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב סחירים

ריבית אפקטיבית	
31 בדצמבר	
2018	2019
אחוזים	
(0.30)	(0.87)

צמוד מדד

ג. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים וחייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי הוגן שלהם.

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים הוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא :

רמה 1	
31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
13,168	16,407
10,288	15,247
23,456	31,654

נכסי חוב סחירים
השקעות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

בשנת הדוח לא היו מעברים בין הרמות.

באור 7 - מזומנים ושווי מזומנים

31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
7,557	4,580

מזומנים למשיכה מיידית

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום הדיווח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות (לימים 31 בדצמבר 2019 ו- 2018 - 0.21%).

באור 8 - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018		
נפרע	מונפק ונפרע	רשום
מספר מניות (באלפים)		אלפי ש"ח
8,000	8,000	8,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א

ב. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

ד. ניהול ודרישות הון

- מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות ההון והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
14,209	15,670
23,643	26,386
9,434	10,716
-	-
10,028	11,550
10,270	10,836
(6,089)	(6,716)
14,209	15,670

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)

הון עצמי קיים

עודף

סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה :

(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין :

היקף נכסים מנוהלים

הוצאות שנתיות

הקלות בהתאם לחוזר הממונה מחודש

פברואר 2012

סך כל הסכום הנדרש

באור 9 - מסים על ההכנסה

א. חוקי מס החלים על החברה

1. החברה הינה "מוסד כספיי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016). אשר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017. במסגרת זאת, אושרה, בין היתר, הורדת מס חברות משיעור של 25% ל- 24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, בשנת 2017 יעמוד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.
3. בחודש נובמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש אוקטובר ואילך ומס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.

4. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים, ובכללם החברה, בעקבות השינויים האמורים:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח	מס שיעור חברות		שנה
		%		
35.04	17.00	24.0		2017
34.19	17.00	23.0		2018 ואילך

5. שומות מס סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות או הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2014.

ב. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ₪		
714	783	1,039
6	57	(30)
720	840	1,009
(17)	(60)	(51)
9	-	-
(8)	(60)	(51)
712	780	958

הוצאות מסים שוטפים

בגין השנה השוטפת
התאמות בגין שנים קודמות, נטו
סך הכל הוצאות מסים שוטפים

הוצאות מסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים
שינוי בשיעורי המס

סך הכל הוצאות מסים נדחים

סך הכל מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח או הפסד

באור 9 - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. מסים על ההכנסה המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ₪		
(345)	109	(431)

רווח (הפסד) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

ד. מסים נדחים

ההרכב והתנועה:

סה"כ	מכשירים פיננסיים	הטבות לעובדים
אלפי ₪		
(106)	(177)	71
60	43	17
109	109	-
63	(25)	88
51	45	6
(431)	(431)	-
(317)	(411)	94

יתרת נכס מס נדחה ליום 1 בינואר, 2018

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר

יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2018

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2019

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
63	(317)

נכסי (התחייבות בגין) מסים נדחים

באור 9 - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ₪		
1,983	2,100	2,874
35.04%	34.19%	34.19%
רווח לפני מסים על ההכנסה שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה א' לעיל)		
695	718	983
מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:		
1	5	6
9	-	-
6	57	(30)
1	-	(1)
712	780	958
35.89%	37.13%	33.33%
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס מסים בגין שנים קודמות אחרים		
מסים על ההכנסה שיעור מס אפקטיבי ממוצע		

באור 10 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
403	475
2,498	1,853
146	168
843	492
255	271
4,145	3,259
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת הוצאות לשלם ספקים ונותני שירותים צדדים קשורים הפרשה לחופשה סך הכל זכאים ויתרות זכות	

באור 11 - זכאים בגין דמי טיפול

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ₪	
3,809	4,017
3,809	4,017
7,618	8,034
ביטוח חקלאי כלל ביטוח סך הכל זכאים בגין דמי טיפול	

באור 12 - הכנסות מדמי ניהול

א. הכנסות מדמי ניהול מקרן הפנסיה, נטו

תמורת ניהול הקרן החברה זכאית לדמי ניהול בשיעורים שונים המחושבים מדמי הגמולים, מהתשלומים של הקרן לעמיתה ומיתרת הנכסים בקרן בשעורים שנתיים המפורטים להלן.

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתה מיתרת הנכסים בקרן
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	
-	שיעור שלא יעלה על 0.5%	

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתה
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	

ב. פירוט ההכנסות מדמי ניהול

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
אחוזים			אלפי ₪		
3.32	3.43	3.39	7,755	7,774	7,232
2.42	2.38	2.47	6,910	7,575	7,954
0.29	0.27	0.28	27,806	27,486	30,916
			42,471	42,835	46,102

דמי ניהול מקרן פנסיה ותיקה:

מדמי גמולים

מתשלומים

מצבירה

סך דמי ניהול

באור 13 - נתונים אודות קרן הפנסיה שבניהול החברה

היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2019
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ₪		
<u>322,566</u>	<u>215,447</u>	<u>11,549,644</u>

קרן פנסיה ותיקה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		31 בדצמבר 2018
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ₪		
<u>317,965</u>	<u>227,462</u>	<u>10,028,396</u>

קרן פנסיה ותיקה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		31 בדצמבר 2017
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ₪		
<u>285,658</u>	<u>233,259</u>	<u>10,084,296</u>

קרן פנסיה ותיקה

א. כרית הביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011, לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח", בטענה לאפליית של הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית בטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי 2012. בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק הכרית") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

באור 13 - נתונים אודות קרן הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

ב. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן. אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 5% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 3% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

יצויין כי, גם ביחס לקבוצות עמיתים, מבצעת הקרן מאזן אקטוארי ואיזון אקטוארי כאמור ברמת כל קבוצה.

בשנת 2019 חלה ירידה ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון. הירידה הובילה לגידול ניכר בשיעור הגירעון. נכון ליום 31 בדצמבר, 2019 לקרן גרעון אקטוארי, נטו בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 1,390 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-390 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2018).

בשל הגירעון המהותי שנוצר, הכירה החברה בדוח הכספי את הסיוע הצפוי להתקבל בגין כרית הביטחון.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2019 גובה "כרית הביטחון", בהתאם לחקיקה כאמור בסעיף א' לעיל, ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד מדצמבר 2011 הינו כ- 777 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, חישוב שוויה של "כרית הביטחון" בהתאם לצפי מועד קבלתה העתידי ומהוון ליום 31 בדצמבר, 2019 לפי וקטור הריביות, הינו כ- 1,806 מיליוני ש"ח (כ- 1,365 מיליוני ש"ח בגין הזכויות הצבורות).

מצויין כי נכון ליום 31 בדצמבר, 2019, בהתאם להערכות החברה, בהתבסס על יועציה החיצוניים ואקטואר הקרן, ובשל היעדר הוראות ברורות לאופן הקצאת "כרית הבטחון" בין קבוצות העמיתים השונות בקרן, החליטה הנהלת הקרן על אופן השימוש במנגנון "כרית הבטחון" לכיסוי הגרעון הצבור בכלל הקרן והקבוצות (להלן: "נוסחת השימוש").

גם לאחר השימוש בכספי "כרית הבטחון" על פי נוסחת השימוש, תיוותר יתרת גרעון. בהתאם לכך, ביחס למספר קבוצות מצומצם בלבד בהן הגרעון האקטוארי בגין זכויות צבורות עלה על 5% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות הצבורות של קבוצות אלו וזאת לאחר השימוש במנגנון "כרית הבטחון" כאמור, צפויה הפחתת זכויות. בהקשר זה, יצויין כי במכתב של משרד האוצר מיום 3 במרס, 2015 נקבע שמנגנון האיזון האקטוארי יופעל אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם להחלטת הדיירקטוריון, הנהלת הקרן פועלת לעגן בתקנון הקרן את נוסחת השימוש. יצויין כי כל עוד לא אושר התיקון בתקנון הקרן ונכנס לתוקפו, אין באופן הצגת ורישום חלוקת כרית הביטחון בדוחות כספיים אלה, על בסיס נוסחת השימוש כדי לקבוע או לחייב את הקרן בעתיד בקשר לאופן חלוקת כרית הביטחון בין הקבוצות ו/או בקשר לאופן יישום התיקון לחוק בהקשר זה, והקרן תהא רשאית לפעול באופן אחר בכל הקשור לשימוש בכרית הביטחון וחלוקתה. מבלי לגרוע מהאמור ככל שיתקבלו הבהרות או הנחיות מטעם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמשמעותן שינוי נוסחת השימוש, תפעל הקרן על פיהן.

באור 14 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ₪		
2	4	16
-	174	40
14	166	58
16	344	114

הכנסות ממזומנים
הכנסות ריבית מס הכנסה
הכנסות מריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי
הוגן דרך רווח והפסד

סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

באור 15 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ₪			
3,048	3,814	4,089	שכר עבודה ונלוות
243	184	177	רכב ונסיעות
233	181	146	פחת
149	144	147	ביטוחים
920	1,133	1,220	אחזקת משרדים ותקשורת
43	52	7	שיווק ופרסום
1,749	1,762	1,778	דמי ניהול לבעלי שליטה - ביטוח חקלאי וכלל ביטוח (ראה באור 18 ב')
2,721	2,172	2,212	הוצאות תפעול קרן הפנסיה
2,241	2,165	2,515	יעוץ משפטי ומקצועי
1,260	1,181	1,283	שכר דירקטורים
1,149	1,140	1,137	ניהול השקעות (ראה באור 18 ב')
348	76	118	אחרות
14,104	14,004	14,829	סה"כ (*)
492	573	638	(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

באור 16 - יתרונות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרונות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים (*)	חברות השולטות בשליטה משותפת	בדבר תנאים ראה באור	ליום 31 בדצמבר, 2019
אלפי ₪			
	492		זכאים ויתרות זכות
980			עתודות קרן הפנסיה - יתרת חובה
	8,034	18 ב'	זכאים בגין דמי טיפול

(*) יתרת החובות השוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של צד קשור (עתודות קרן פנסיה) עמדה על 1,179 אלפי ש"ח.

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים (*)	חברות השולטות בשליטה משותפת	בדבר תנאים ראה באור	ליום 31 בדצמבר, 2018
אלפי ₪			
	490		זכאים ויתרות זכות
1,771	-		עתודות קרן הפנסיה - יתרת חובה
-	7,618	18 ב'	זכאים בגין דמי טיפול

(*) יתרת החובות השוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של צד קשור (עתודות קרן פנסיה) עמדה על 5,424 אלפי ש"ח.

באור 16 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות השולטות בשליטה משותפת	
אלפי ₪		
46,102	-	הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה
-	(28,513)	דמי טיפול לבעלי המניות
-	(1,778)	דמי ניהול לבעלי המניות
-	(235)	שכר דירה
(944)	-	ניהול השקעות
(60)	-	שירותי גזברות עבור פעילות ההשקעות
52	(13)	הוצאות אחרות
<u>45,150</u>	<u>(30,539)</u>	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות השולטות בשליטה משותפת	
אלפי ₪		
42,835	-	הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה
-	(27,075)	דמי טיפול לבעלי המניות
-	(1,762)	דמי ניהול לבעלי המניות
-	(222)	שכר דירה
(941)	-	ניהול השקעות
(60)	-	שירותי גזברות עבור פעילות ההשקעות
(26)	(13)	הוצאות אחרות
<u>41,808</u>	<u>(29,072)</u>	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות השולטות בשליטה משותפת	
אלפי ₪		
42,471	-	הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה
-	(26,400)	דמי טיפול לבעלי המניות
-	(1,749)	דמי ניהול לבעלי המניות
-	(266)	שכר דירה
(854)	-	ניהול השקעות
(60)	-	שירותי גזברות עבור פעילות ההשקעות
(290)	(11)	הוצאות אחרות
<u>41,267</u>	<u>(28,426)</u>	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

באור 16 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2017		2018		2019	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ₪		אלפי ₪		אלפי ₪	
1,222	2	1,345	2	1,393	2

הטבות לזמן קצר

ד. הטבות בגין אנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) שאינם מועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2017		2018		2019	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ₪		אלפי ₪		אלפי ₪	
1,260	5	1,181	5	1,283	5

דמי ניהול לאנשי מפתח שאינם מועסקים בחברה או מטעמה

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

תנאי העסקאות עם צדדים קשורים

חלק מפעילותה הכספית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן. לא התקבלו או ניתנו כל ערבויות בגין סכומים לקבל או לשלם. לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 החברה לא רשמה כל הפרשה לחובות מסופקים בגין סכומים לקבל מצדדים קשורים. אומדן ההפרשה לחובות מסופקים מחושב כל שנת כספים בדרך של בחינת המצב הכספי של הצד הקשור והשוק בו הוא פועל.

באור 17 - ניהול סיכונים

א. כללי

החברה מנהלת קרן פנסיה ותיקה מאוזנת. פעילות החברה חושפת אותה לסיכונים העיקריים הבאים:

- סיכונים תפעוליים, ציות ורגולציה ומשפטיים;
- סיכונים ביטוחיים (אקטואריים);
- סיכוני שוק;
- סיכוני נזילות;
- סיכוני אשראי וריכוזיות.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים של החברה, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון, מכוונת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים להם חשופה החברה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה.

ניהול הסיכונים בחברה מבוסס על הרבדים הבאים:

- אחריות של הגורמים העסקיים, לסיכונים הנלקחים על ידיהם. אחריות זו כוללת, בין השאר, זיהוי והערכת הסיכונים, קביעת תהליכי עבודה ובקרה, נהלים פנימיים וקבלת החלטות על בסיס מושכל.
- ניהול סיכונים עצמאי העוסק באופן שוטף בתהליכים של זיהוי, מיפוי, הערכה, כימות, מעקב ובקרת הסיכונים הפיננסיים, התפעוליים והביטוחיים (אקטואריים) בחברה, דיווח על הסיכונים ודרכי הבקרה עליהם להנהלה ולדירקטוריון ויישום הוראות רגולטוריות בדבר ניהול הסיכונים.

הדירקטוריון קבע מדיניות בדבר החשיפה לסיכונים, דרכי המדידה שלהם ודרכי הבקרה והדיווח על סיכונים אלו ועוקב אחר עמידה במדיניות שנקבעה באמצעות הדיווחים המוגשים לו. הבקרה והפיקוח השוטפים אחר ניהול ההשקעות נעשים על ידי ועדת ההשקעות.

להלן יפורטו התהליכים והשיטות לניהול ולמדידה של הסיכונים השונים:

סיכונים תפעוליים ומשפטיים

סיכונים תפעוליים מוגדרים כסיכון להפסד העלול להיגרם כתוצאה מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות המיכוניות ומאירועים חיצוניים. לחברה חשיפה לכשלים אפשריים בתחום מערכות מידע ובתחום אבטחת המידע והיא נוקטת בפעולות על מנת לצמצם חשיפה זו. פעולות נוספות לצמצום סיכונים ננקטות בתחומים הבאים: מניעת מעילות והונאות, סיכוני מערכות מידע, המשכיות עסקית וכן במסגרת יישום ה-SOX, על ידי פעולות לשיפור תהליכים ובקורות בחברה.

המבקר הפנימי של החברה מבצע ביקורות בתחומי פעילות שונים במהלכן מזוהים סיכונים תפעוליים, נבחנות הבקורות עליהם ומוערכת השפעת הסיכונים ועילות הבקורות. החברה פועלת ליישום ההמלצות שהתקבלו בעקבות דוחות הביקורת הפנימית שפורסמו.

הממונה על הציות ואכיפה בחברה מבצעת בקורות ומגיש דיווחים תקופתיים לדירקטוריון.

מנהלת הסיכונים מגישה לדירקטוריון דיווח שנתי וסקירה לגבי הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק ונזילות

החברה מגבילה את חשיפתה לסיכוני שוק ונזילות ע"י מדיניות ניהול השקעות שמרנית. במסגרת מדיניות זו, סיכוני השוק מנוהלים על ידי כנף - כלל ניהול פיננסיים בע"מ, חברת ההשקעות של קבוצת כלל ביטוח, בהתאם למדיניות שאישר הדירקטוריון ותחת פיקוח של ועדת ההשקעות. זיהוי, מדידה, מעקב ודיווח אחר החשיפות מתבצע על ידי מנהלת הסיכונים.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ד' להלן, לחשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ה' להלן.

סיכוני אשראי וריכוזיות

הדירקטוריון וועדת ההשקעות קבעו מדיניות אשראי אשר קובעת הנחיות ומגבלות בהתייחס לסוגי אשראי, דירוגי אשראי, חשיפה לענפי משק, חשיפה גיאוגרפית, חשיפה לקבוצות לוויים וללוויים בודדים והכל בכפוף להוראות ולמגבלות הרגולטוריות. פעילות זו מנוהלת על ידי כנף - כלל ניהול פיננסיים בע"מ, חברת ההשקעות של קבוצת כלל ביטוח ונתמכת בתשתית ניהולית, ארגונית ומיכונית להערכה של סיכוני האשראי, לבקרת הפעילות, לאיתור מוקדם של חובות בעייתיים ולטיפול בהם. נקבע מדרג סמכויות לאישור אשראי, וכן קיימים דיווחים שוטפים לוועדת ההשקעות (המשמשת גם בוועדת משנה לאשראי) ולדירקטוריון לגבי חשיפות אשראי בתיקים. זיהוי, מדידה, מעקב ודיווח אחר החשיפות מתבצע על ידי מנהלת הסיכונים.

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

תהליכי העבודה כוללים, בין השאר, בדיקות וניתוחים בעת מתן אשראי, ובקרה שוטפת אחר הרכב ואיכות חשיפות האשראי, בכלל זה באמצעות מערכות ממוכנות העוקבות אחר החשיפות, בחיתוכים שונים ואל מול מגבלות שנקבעו, ברמת מסלול בודד וברמת הקרן. לפירוט בדבר חשיפת החברה לסיכונים אשראי ראה סעיף ו' להלן.

ג. דרישות רגולטוריות

על גופים מוסדיים חלה חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הם:

- לוודא קיומם של תהליכים איכותיים לזיהוי סיכונים מהותיים הגלומים בנכסים המוחזקים כנגד חסכונות עמיתים ובנכסים אחרים של החברה המנהלת וסיכונים מהותיים הגלומים בהתחייבויות קרן פנסיה, אשר עשויים להשפיע באופן מהותי על זכויות העמיתים ועל חוסנו הפיננסי של הגוף המוסדי.
- כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי כלים ואמות מידה שיוגדרו על ידי החברה, והערכת אופן ניהולם של הסיכונים שזוהו.
- דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון, לועדת ההשקעות (המשמשת גם כוועדת משנה לאשראי) בדבר הסיכונים.
- מתן התייחסות לסיכונים הגלומים, שינויי תקנון, כניסה לתחום השקעות חדש ובעת התקשרות בעסקה שעל פי קביעת הדירקטוריון יש לה פוטנציאל להשפעה משמעותית על התוצאות העסקיות של הגוף המוסדי או על כספי לקוחותיו.

החברה מינתה מנהלת סיכונים אשר פועלת, בין השאר, ליישום הדרישות הרגולטוריות בתחום זה, ואקטואר לעניין סיכונים ביטוחיים.

דרישות רגולטוריות שונות לעניין ניהול סיכונים חלות על החברה והעיקריות שבהן:

- הוראות קודקס הרגולציה לעניין מינוי מנהל סיכונים, סמכויותיו, תפקידיו ודרכי עבודתו.
- דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידת ולבקרת הסיכונים.
- הוראות לעניין ניהול סיכונים האשראי וריכוזיות, הערכתם והבקרה עליהם.
- הוראות לעניין הטיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והנאות, אבטחת מידע, מיקור חוץ, ציות ואכיפה.

ד. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים כגון: בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד המחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק
להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל הרווח (הפסד) הכולל. ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי ההשפעה של שינויים בריבית אינה ליניארית, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני השוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2019:

שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (1)		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ₪				
(108)	108	-	-	רווח (הפסד) (3)
(108)	108	536	(536)	רווח כולל (הון) (2) (3)

ליום 31 בדצמבר, 2018:

שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (1)		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ₪				
(87)	87	-	-	רווח (הפסד) (3)
(87)	87	387	(387)	רווח כולל (הון) (2) (3)

- (1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסי של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה. ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.
- (2) ניתוחי הרגישות ביחס לרווח הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.
- (3) ניתוחי הרגישות בוצעו ביחס לרווח לתקופה לאחר מס וכן ביחס לרווח הכולל לאחר מס.

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני השוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

31 בדצמבר, 2019				
סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	צמוד למדד	לא צמוד	
אלפי ₪				
				נכסים:
49	49	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
208	-	-	208	נכסים בגין הטבות לעובדים
331	331	-	-	רכוש קבוע
980	-	-	980	עתודות קרן פנסיה
382	-	382	-	נכסי מיסים שוטפים
20	20	-	-	חייבים ויתרות חובה
				השקעות פיננסיות:
16,407	-	16,407	-	נכסי חוב סחירים
15,247	15,247	-	-	השקעות אחרות
4,580	-	-	4,580	מזומנים ושווי מזומנים
38,204	15,647	16,789	5,768	סך הכל נכסים
26,386	26,386	-	-	סך כל הון
				התחייבויות:
317	317	-	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
208	-	-	208	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
3,259	-	-	3,259	זכאים ויתרות זכות
8,034	-	-	8,034	זכאים בגין דמי טיפול
11,818	317	-	11,501	סך כל ההתחייבויות
38,204	26,703	-	11,501	סך כל ההון וההתחייבויות
-	(11,056)	16,789	(5,733)	סך הכל חשיפה

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני השוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר, 2018				
סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	צמוד למדד	לא צמוד	
אלפי ₪				
נכסים:				
91	91	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
63	63	-	-	נכסי מיסים נדחים
193	-	-	193	נכסים בגין הטבות לעובדים
345	345	-	-	רכוש קבוע
1,771	-	-	1,771	עתודות קרן פנסיה
2,094	-	2,094	-	נכסי מיסים שוטפים
29	29	-	-	חייבים ויתרות חובה
השקעות פיננסיות:				
13,168	-	13,168	-	נכסי חוב סחירים
10,288	10,288	-	-	השקעות אחרות
7,557	-	-	7,557	מזומנים ושווי מזומנים
35,599	10,816	15,262	9,521	סך הכל נכסים
23,643	23,643	-	-	סך כל הון
התחייבויות:				
193	-	-	193	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
4,145	-	-	4,145	זכאים ויתרות זכות
7,618	-	-	7,618	זכאים בגין דמי טיפול
11,956	-	-	11,956	סך כל ההתחייבויות
35,599	23,643	-	11,956	סך כל ההון וההתחייבויות
-	(12,827)	15,262	(2,435)	סך הכל חשיפה

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה המנהלת תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ-4.6 מיליון ש"ח מוחזק במזומנים ושווי מזומנים וסך של כ-32 מיליון ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

ו. סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר, 2019		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים *
אלפי ₪		
16,407	-	16,407

בארץ

ליום 31 בדצמבר, 2018		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים *
אלפי ₪		
13,168	-	13,168

בארץ

* נכסי חוב סחירים מסווגים לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן. ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א. נכסי חוב

דירוג מקומי *				
31 בדצמבר, 2019				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA וימעה
אלפי ₪				
16,407	-	-	-	16,407

נכסי חוב סחירים בארץ:

אגרות חוב ממשלתיות

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א. נכסי חוב (המשך)

דירוג מקומי *				
31 בדצמבר, 2018				
ס"ב	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ₪				

13,168	-	-	-	13,168
--------	---	---	---	--------

נכסי חוב סחירים בארץ:

אגרות חוב ממשלתיות

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

ב. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי *				
31 בדצמבר, 2019				
ס"ב	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ₪				

15,247	5,419	-	-	9,828
4,580	-	-	-	4,580
<u>19,827</u>	<u>5,419</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>14,408</u>

השקעות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

סך הכל

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

דירוג מקומי *				
31 בדצמבר, 2018				
ס"ב	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ₪				

10,288	5,251	-	-	5,037
7,557	-	-	-	7,557
<u>17,845</u>	<u>5,251</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>12,594</u>

השקעות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

סך הכל

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 17 - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכוני אשראי (המשך)

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים

31 בדצמבר, 2019	
סיכון אשראי מאזני	
סכום אלפי ₪	% מסה"כ
16,407	100

ענף
אג"ח מדינה

31 בדצמבר, 2018	
סיכון אשראי מאזני	
סכום אלפי ₪	% מסה"כ
13,168	100

אג"ח מדינה

באור 18 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון האמון על פעילות הגופים המוסדיים הפועלים בשוק ההון בישראל ("הממונה"). החברה פועלת לניהול קרן הפנסיה בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לפעילותה. בהתאם לסמכויות הממונה, חשופה החברה, מעת לעת, להליכי ביקורת ואכיפה מנהלית מטעמו של הממונה. כמו כן, מתוקף היות החברה, חברה לניהול קרן פנסיה ותיקה הפועלת לניהול נכסי עמיתי קרן הפנסיה בנאמנות עבורם, חשופה החברה לטענות עמיתים ובכלל זה לתובענות ייצוגיות בעניינים הנובעים מהוראות הדין לפיהם פועלת החברה.

1. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.

2. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

3. בעקבות טענות שונות שהועלו ע"י עמית חבר קבוצה כנגד מעמד מיופי הכוח בקבוצות וזכויות חברי הקבוצה כלפי הקרן, הגישה הקבוצה האמורה תביעה משפטית כנגד אותו עמית, החבר בה. במסגרת הליך משפטי זה, שהקרן צורפה כצד לו, היו סוגיות אלו אמורות לעלות לדיון. בחודש אוגוסט 2019 הגיעו הקבוצה והעמית, בהסכמת הקרן, להסדר פשרה שלא היתה בו כל השלכה על סוגיות אלה. הסדר זה קיבל תוקף של פסק דין.

באור 18 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

4. כנגד הקרן הוגשה תביעה, במהלך פעילותה הרגילה, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב במסגרתה תבע יורש של עמית שנפטר (להלן: 'המנוח') את כספי פיצויי הפיטורים אשר הופקדו על שם המנוח בקרן. התביעה הוגשה כנגד הקרן, מעסיקתו של המנוח והקיבוץ עליו נמנה המנוח כחבר. בנוסף, הוגשה באותו עניין תביעה נוספת, בבית משפט השלום בתל אביב של הקיבוץ כנגד היורש, מעסיקתו של המנוח, החברה והראל קופות גמל. תביעת הקיבוץ עסקה בטענת הקיבוץ לפיה הוא זכאי למלוא הכספים שהופקדו על שמו של המנוח. הקרן הגישה כתבי הגנה ובתביעת הקיבוץ הוגשה גם הודעת צד ג' כנגד היורש. בין היורש, המעסיקה והקיבוץ התנהל הליך גישור והצדדים הגיעו להסדר, אשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 13 במאי, 2019, לפיו הכספים בקרן ישוחררו במלואם ליורש, ומתוך כספים אלו יועבר לקיבוץ סך של 100,000 ש"ח. הסדר זה סיים את מלוא המחלוקות, והתביעות כנגד הקרן סולקו על הסף ללא צו להוצאות.

5. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הקרן. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה הקרן מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי הקרן), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתווספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון הקרן. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין הקרן לבין העמית אך לשיטתו, אצל הקרן דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות הקרן בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מ' ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטמר), בתיק ת"צ - 20212 09 16 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן: "הברי"ע"), אשר עודנה תלויה ועומדת. נוכח קיומה של הברי"ע ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם הקרן, הורה בית הדין בהחלטה מיום 16 בפברואר 2020, כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בברי"ע. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, הקרן תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזאת עד יום 10 במאי 2020. הטיפול בהליך זה מצוי בשלב ראשוני של איסוף ולימוד בידי הקרן ויועציה המשפטיים יכולת להעריך את היקף החשיפה החלה על הקרן בגין בקשה זו.

6. בגין העלויות העשויות לנבוע מהאמור לעיל, תבוצענה הפרשות בדוחותיה הכספיים של החברה, רק אם יותר סביר מאשר לא (more likely than not - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר. סכומי הפרשות יבוססו על הערכת מידת הסיכון בתביעה נכון למועד הסמוך למועד פרסום הדוח הכספי לעניין זה יצוין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה תכיר בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות. הערכות החברה בדבר הערכת הסיכון בתביעה המתנהלת מתבססת על חוות דעת יועציה המשפטיים ו/או על האומדן של החברה בדבר הסכומים של הסדרי הפשרה, שהנהלת החברה צופה, שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידה.

7. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה על רשות שוק ההון בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. במהלך נובמבר 2019 הגישה עתודות את התייחסותה לכלל ממצאי דו"ח הביקורת. החברה מקיימת שיחות עם נציגי הממונה ולאחר שלב התייחסות החברה, יגבש הממונה את עמדתו ביחד לטיטות הדוח. כמו כן, ביום 7 באוגוסט 2019 קיבלה הנהלת הקרן הנחיה מהממונה, בשים לב לטיטות דוח ביקורת אוצר כאמור לעיל, לאפשר משיכת כספים רק לעמיתים זכאים על פי תקנון החברה ועל פי נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנה 41(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישורים ולניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964. ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל מכתב הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפדיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנון הקרן. בשלב זה אין בידי החברה ויועציה המשפטיים להעריך את הסיכוי כי עמדת החברה ביתר הסוגיות תתקבל על ידי הממונה וממילא לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה על הדוחות הכספיים.

ב. התקשרויות

הסכם עם בעלי המניות

החברה התקשרה בשנת 2009 עם בעלי מניותיה בהסכם לתשלום עמלות (דמי טיפול) המשקף את המצב למפרע החל מיום 1 בינואר 2007, בגין שירותי שיווק וטיפול בלקוחות, בקרן הפנסיה עתודות. החברה משלמת לכל אחד מבעלי מניותיה עמלות בשיעור זהה כלהלן:

1. מתוך סך כל הנכסים הצבורים של קרן הפנסיה, בכל עת, זכאיות בעלות המניות בחברה, אחת לשנה, לעמלה בשיעור של 0.2%, בחלקים שווים ביניהן.
2. מתוך סך כל הפקדות העמיתים בקרן הפנסיה, זכאיות בעלות המניות בחברה, אחת לשנה, לעמלה בשיעור של 3%, בחלקים שווים ביניהן

עוד במסגרת ההסכם, נקבע כי בגין שירותי ניהול, יעוץ והכוונה שמעמידים בעלי המניות לחברה, כל אחד במסגרת מומחיותו, לרבות בגין כהונת הדירקטורים מטעם בעלי המניות בדירקטוריון החברה ובוועדותיו (ולמעט בגין גמול ליו"ר הדירקטוריון), התחייבה החברה לשלם לכל אחד מבעלי מניותיה דמי ניהול בסך של 65 אלפי ש"ח לחודש (הסכום צמוד למדד הידוע במועד חתימת ההסכם).

באור 18 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התקשרויות (המשך)

הסכם לקבלת שירותי ניהול השקעות מכנף – כלל ניהול פיננסים בע"מ ("כנף")

בחודש ינואר 2011 התקשרה החברה בהסכם עם כנף, חברה נכדה של כלל ביטוח, לצורך קבלת שירותי ניהול השקעות של קרן הפנסיה המנוהלת על ידי החברה. בהתאם להוראות ההסכם תקבל החברה מכנף את השירותים, שעיקרם: תכנון חלוקת נכסים ופיזורם, ניהול וביצוע השקעות, מעקב כולל אחר פעילות מנהלי תיקים וכיוצא באלה. תמורת שירותים אלו משלמת החברה לכנף דמי ניהול של כ-800 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ לשנה (הסכום צמוד למדד המחירים לצרכן ממועד חתימת ההסכם).

לאחר אישור דירקטוריון החברה מיום 23 בנובמבר 2014 הוחלט להותיר את ניהול ההשקעות בידי כנף ולעדכן את התמורה בגין שרותי ניהול ההשקעות כאמור לסכום של 1 מיליון ש"ח לשנה כולל מע"מ.

התקשרות החברה עם ביטוח חקלאי בהסכם שכירות משנה

בחודש דצמבר 2016 החברה התקשרה עם ביטוח חקלאי בהסכם שכירות משנה לשכירת שטח משרדים. שכירות המשנה הינה בתנאים זהים (Back to Back) וכפופה במלואה לתנאי הסכם השכירות העיקרי שבין ביטוח חקלאי לחברת משה גורלניק ובניו בע"מ (למעט תקופת השכירות ותנאים מסחריים כפי שפורט בהסכם השכירות העיקרי). תקופת השכירות הינה מיום 1.1.2015 ועד ליום 31.12.2016 ("תקופת השכירות הראשונה") עם אופציה של החברה להארכה עד ליום 31.12.2018. בנוסף, בהתאם לסעיף 3.2 להסכם ולכוונות הצדדים ההסכם מתחדש אוטומטית כל פעם לתקופה נוספת של שנתיים.

דמי השכירות החודשיים בצירוף ועד הינם כ-12 אלפי ש"ח ובתוספת התשלומים הנלווים המתחייבים כגון ארנונה, חשמל ומים. לכל אחד מהצדדים הזכות להביא את ההסכם לידי סיום לפני תום תקופת השכירות בהודעה בכתב 180 ימים מראש, וההסכם יבוא לידי סיום בתום התקופה האמורה.